

Η Ορθοδοξία ως βίωση του Αγίου Πνεύματος

Ορθοδοξία / Θεολογία

π. Δημήτριος Στανιλοάε

Βίωση ολόκληρου του μυστηρίου της Εκκλησίας μέσα στην Ορθοδοξία είναι το ίδιο πράγμα με την βίωση και εμπειρία του Αγίου Πνεύματος, ως πνοή ζωής μέσα στο θεϊκό σχέδιο. Το Άγιο Πνεύμα είναι εκείνο που κάνει το μυστήριο της σωτηρίας πάντα σύγχρονο, πάντα γεμάτο ζωή. Γι' αυτό και κατέχει μια τόσο σπουδαία θέση στην πρακτική και θεωρητική ζωή της Ορθόδοξης Εκκλησίας. Μέσα στο Άγιο Πνεύμα και με το Άγιο Πνεύμα ζει η Ορθοδοξία χωρίς διακοπή το μυστήριο της σωτηρίας στην ολότητά του, ζει τον σαρκωμένο Χριστό, σταυρωμένο κι αναστημένο, μεταδίδοντας ταυτόχρονα στους πιστούς τις δωρεές του.

Πολλά έχουν λεχθεί και πολλά λέγονται ακόμη για το Άγιο Πνεύμα στον Προτεσταντισμό. Αλλ' εκεί το Άγιο Πνεύμα παίζει το ρόλο του προστατευτικού και κινητήριου παράγοντα ενός περήφανου ατομικισμού, μιας «πρωτοτυπίας», που συνίσταται σε μια καινούργια κατανόηση της πίστης, αντί να συντελεί στην βίωση του μυστηρίου αυτού, που ξεπερνά την ανθρώπινη διανόηση. Το Άγιο Πνεύμα ταυτίστηκε εκεί με φαινόμενα διανοητικά και συγκινησιακά, ενδοκοσμικά και προσωπικά. Αλλά η αυθεντική πείρα του Αγίου Πνεύματος μας ανυψώνει σε μια αντίληψη του μυστηρίου, που ξεπερνά την διανόηση και τον ανθρώπινο εγωισμό.

Το Άγιο Πνεύμα είναι το τέλος του θεϊκού έργου της Αγίας Τριάδος, που κατήλθε στα εσώτερα του είναι μας, και μας αποκαλύφθηκε, έτσι όπως είναι, κατά τους ανατολικούς πατέρες. Συνεπώς το Άγιο Πνεύμα μας αποκαλύπτει την θεία πραγματικότητα, όχι μόνο διαμέσου μιας θεωρίας διανοητικής, αλλά ως ζωή μυστική που ξεπερνάει την ενδοκοσμικότητά μας και θέτει στην θέση της φυσικής μας ζωής, την ζωή του Χριστού, που σταυρώθηκε και αναστήθηκε για μας, ενώνοντας έτσι την ζωή μας με την ζωή Του.

Γι' αυτό ακριβώς το Άγιο Πνεύμα είναι ζωή, και εγείρει μέσα μας σκέψεις γύρω από το θέμα του Θεού και της σωτηρίας, μέσα στην βίωση του θείου μυστηρίου, που κατεργάζεται την σωτηρία μας.

Έτσι η Ορθοδοξία ως βίωση του Αγίου Πνεύματος, ως εμπειρία του καθολικού μυστηρίου της σωτηρίας είναι πάντοτε επίκαιρη, γιατί ανταποκρίνεται σε μια

θεμελιακή ανθρώπινη ανάγκη. Αυτό είναι ακριβώς εκείνο, που την διαφοροποιεί απ' όλες τις διανοητικές θεωρίες, που από την φύση τους είναι στενές και μονόπλευρες, χωρίς ζωή, και που ξεπερνιούνται κάθε φορά που η λογική κάνει ένα καινούργιο βήμα στον δρόμο της διανοητικής προόδου.

Η κοινωνία αυτή με την πραγματικότητα του θεϊκού μυστηρίου της σωτηρίας, διαμέσου του Αγίου Πνεύματος, είναι για την ψυχή μια αληθινή ζωή, μ' όλη την σημασία της λέξης. Μ' αυτή ακριβώς την έννοια ψάλλει η Ορθοδοξία: «Αγίω Πνεύματι πάσα ψυχή ζωούται», «Αγίω Πνεύματι ζωαρχία», «Αγίω Πνεύματι το κινείν την κτίσιν». Όπου το Πνεύμα, εκεί «αναβλύζει πάσα σοφία», «αγίω Πνεύματι πάσα αγαθοδωρία».

(Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Στανιλοάε, Η Ορθοδοξία, εκδ. Τήνος, Αθήνα 1995, σσ. 27-29)

<http://bit.ly/38CzbsT>